

הלכות הדרף היומי

מסכת ביצה

תוכן

- א. סתם קדרות דעלמא בין השמשות רותחות הן ולאורתא אכלינן מינייהו1
- ב. השוחט את הבכור ואחר כך הראה את מומו ... הואיל ונשחט שלא על פי מומחה אסור ... גזרינן מומיין שבגוף אטו מומיין שבעינין.....2
- ג. מאתמול הוה חזי וביום טוב שיולי קא משייל היכי הוה עובדא.....3
- ד. מום לא יהיה בו אין לי אלא שלא יהיה בו מום מניין שלא יגרום לו על ידי דבר אחר
3
- ה. בהמה שמתה לא יזינה ממקומה.....6
- ו. ועל החלה שנשמאת ונכנס לבית המדרש ושאל ואמרו לו לא יזיז ממקומם.....7
- ז. אין פוסקין דמים לכתחלה על הבהמה ביום טוב.....7

דף כז.

א. סתם קדרות דעלמא בין השמשות רותחות הן ולאורתא אכלינן מינייהו

כמו שהתבאר לעיל דף כו: שדבר שאינו ראוי לשימוש עם כניסת השבת, אבל ברור הדבר, שבמשך השבת יהיה ראוי לשימוש, ובעליו אינו רוצה במצב הנוכחי של דחיה, אלא אדרבה, רצונו שיעבור זמן הדחיה ויהיה ראוי לשימוש, איננו מוקצה, ומותר למלטלו ואף לאוכלו, והוא הנקרא בשם "גמרו בידי אדם".

ולכן, קדירה ובה תבשיל לא מבושל ששפתוהו על האש סמוך לכניסת השבת¹, מותר לאכול את התבשיל בשבת אחרי שנגמר בישולו, גם אם לא היה ראוי לאכילה בשעת בין השמשות.

¹ ובאופן שאין בו משום איסור שהיה, כגון שהניחוהו על פלטה או אפילו על האש והוא קדירה חייתא, או שהגיע לשליש בישולו, כמבואר בס' רנ"ג סעי' א.

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ביצה

וכן דוד מים העומד על גבי האש, אם המים שבו לא הורתחו לפני כניסת השבת, והרי אסור לפתוח את ברו המים כל עוד לא הורתחו המים², מכל מקום אחרי שהורתחו המים בשבת כל צרכם, מותר לפתוח את הברז ולהוציא מים.

אולם נרות שבת שהדליקם בפמוטות, הרי הפמוטות נחפכים לבסיסם, ואסור לטלטלם גם לאחר שכבו הנרות, אף על פי שהוא יודע שיכבו וגם רצונו בכך, כדי שיוכל לישון³.

ב. השוחט את הבכור ואחר כך הראה את מומו ... הואיל ונשחט שלא על פי מומחה אסור ... גזרינן מומין שבגוף אטו מומין שבעין

השוחט את הבכור שלא על פי חכם, אפי' הראהו לחכם אח"כ ומצא בו מום, אסור. וה"ה בזמן הזה, אם לא הראהו לשלשה בני הכנסת.

בכור⁴ שהיה לו מום קבוע וגלוי, ושחטוהו קודם שהראהו לחכם או לג' בני הכנסת אפילו הראהו לחכם אח"כ וראה את המום אינו מועיל, ואסור בהנאה וטעון קבורה הבשר עם עורו, וכלים שנשתמשו בו בשר זה צריכים הכשר כדין כל איסור שנשתמש בכלים⁵. ואין חילוק בין שעשה במזיד בין בשוגג בין שחטוהו הבעלים או הכהן או ע"י אחר, הואיל ונשחט קודם ראיית החכם או ג' בני הכנסת אסרוהו חכמים בהנאה, וטעם הגזירה משום שיש מומים

² שמכיון שהמים שבו אינם המים כדי יס"ב, אסור להוציא ממנו מים גם דרך ברו הדוד, מכיון שע"כ הוא גורם שהמים הנותרים בדוד יגיעו לידי יס"ב יותר מהר, והוא כמקרב המים לאש, ועיין ח"י רע"א ריש סי' שיח, חו"א ב"ק סי' יד ס"ק יב ד"ה ומיהו בשיבר (וע"ע בהו"א סי' לו ס"ק ג בסופו דמשמע שלא חשש להוצאת המים), וש"ת יביע אומר ח"ד סי' לה ס"ק ה, שו"ת ציץ אליעזר הי"ח סי' לב, ואם היס"ב, מסתפק הגרש"ז אויערבך וצ"ל, אם יש לחשוש לזה שיתחממו יותר בשש"כ א קי.

³ עיין סי' רעט סעי' ב בביה"ל ד"ה אפילו, שביאר וז"ל "בזה שאין דעתו כלל לסלק אפילו ע"י א"י הנר מן המנורה עד שיכבה ממילא נעשית המנורה בסיס להנר מתחלת השבת ומנו דאתקצאי וכו' כ"כ בספר תו"ש דלא כמ"ז גם בפמ"ג במ"ז ש"ט סק"א פקפק נגדו משום דלא דמי למניח אבן ע"פ החבית דשם לדעת סה"ת דלא נעשה בסיס אי בעי מנער בבה"ש גופא ולא אתקצאי כלל משא"כ בנר לא שייך זה דהא צריך לו בלילה דנר בשבת חובה, ומגו דאתקצאי לבה"ש וכו' וכ"ז הוצרכנו אפילו לענין נר של שעוה והלב, אבל בנר של שמן בודאי אתקצאי הנר להשמן בבה"ש לכו"ע דהא לא שייך בו כלל נעור אז דהא אסור לנערו משום כבוי כדלעיל בסימן רע"ז (א"ר ומאמר מרדכי וכן מוכח בגמ' מ"ד דאפילו במנורה זוטרא דעומד ומצפה מתי יכבה השמן ג"כ ס"ל לר"י דקי"ל כוותיה דאסור כל השבת והיינו אפילו לצורך גופו ומקומו דאל"ה אפילו לר"ש אסור וכמו שכתב בבאור הגר"א). ועיין בסוגיין בחידושי המאירי סוד"ה וכלל

⁴ שו"ע ונו"כ יו"ד שי א וערוה"ש שם א

⁵ פ"ת שם ב בשם שו"ת מאיר נתיבים סי' מ"ב

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ביצה

המשתנים אחר מיתה שנראים כמזם, ובחיים אינם מזם⁶ באמת, לכן גזרו על כל המומין.

דף כז:

ג. מאתמול הוה חזי וביום טוב שיולי קא משייל היכי הוה עזבדא

כבר התבאר בדרף כו. שאם ראה החכם מזם בבכור מערב יום טוב וראה שהוא מזם קבוע שראוי לשחוט עליו⁷, יכול לחקור עליו אם נפל המזם מאליו⁸ ומתירו⁹, כיון שהתירו הוא מחמת ראייתו והראייה היתה מאתמול, א"כ כבר נגמר עיקר ההיתר מערב יום טוב ואינו מתקן כלום ביום טוב

ד. מזם לא יהיה בו אין לי אלא שלא יהיה בו מזם מניין שלא יגרום לו על ידי דבר אחר

⁶ הט"ז שם ס"ק א הביא שבטור הביא קצת דעות דפסקו כרבי יהודה דדוקא בדוקין שבעין אסור מפני שהם משתנין, דמפני צער מיתה משתנה העין ואף על גב דהשתא מתחזי קבוע אי הוה חזי ליה מחיים הוה מתחזי מזם עובר, והרמב"ם והרא"ש פסקו כר"מ דבכל מומין אסור גזירה אטו מזם המשתנה. ובפרי חדש הקשה דבזמן הוה שאינו נותר אלא במומין מובהקין, ליכא למיגזר והוי ליה להתיר אם שחטו ולא הראהו לשלשה בני הכנסת. ועיין ביאור הגר"א דהלכה כר"מ בגזירותיו כמ"ש ברפ"ה דכתובות (נ"ז א' וש"מ) ואף על גב דדוקא בגזירותיו ולא ואמר כאן ש"מ קנסא קנים ר"מ לאו דוקא קנסא אלא גזירה. אבל תוס' שם ד"ה ר"מ כו' פסקו כר"י וס"ל דקנסא הוא כדעת רש"י.

⁷ ואף שבעל הבכור לא ידע עדיין גמר הדין, מכל מקום אין מסיח דעתיה ממנו שוב וקסבר למחר יתירו החכם, אכן מדברי האליהו זוטא משמע דדוקא בשכבר אמר לו החכם שהמזם קבוע, עיין שם, וצריך עיון. שער הציון תצח ס"ק סב

⁸ שכל מזם שלא נפל מעצמו אלא אחרים גרמו לו בכונה אינו חשוב מזם לישחט על פיו. מ"ב תצח נד
⁹ בין בבכור סתם בין בבכור שנפל לבור.

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדף היומי

מסכת ביצה

המטיל מום¹⁰ בקדשים¹¹ כגון שסימא עינו¹² או קטע ידו לוקה שהרי נאמר בקרבן כל מום לא יהיה בו, מפני השמועה למדו שזה אוהרה שלא יתן בו מום¹³. ואפילו הטיל מום אחר שחיתת הקרבן קודם קבלת הדם עובר משום לאו זה¹⁴.

אם שחט שחיטה בפסול בקדשים כגון ששחט בחוץ או בלילה או במחשבת פסול חייב משום לאו זה¹⁵.

ואפילו בגרמא¹⁶ אסור¹⁷ להטיל בו מום שלא יביא דבילה ובצק ויתן על גבי האוון כדי שיבא הכלב ויטלנו, ומכל מקום מותר להניחו לטייל במקום גבוה

¹⁰ רמב"ם איסורי מזבח פ"א ה"ז

¹¹ וצ"ע אמאי לא כתב "בבהמה" וכלשון החינוך מצוה רפז "שלא ניתן מום בקדשים, כלומר שלא נעשה בבהמה שהיא קדושה למזבח שום חבורה או שום שבר שיפסלה להקרבה" דבעוף הרי אין שייך מום כמש"כ ברמב"ם באיסורי מזבח פרק ג ה"א "אין המומין פוסלין בעוף". ועיין מנחת חינוך רפז אות ג ועיי"ש אות ד דאף המטיל מום במנחות ונסכים הוי ספק וכמש"כ הרמב"ם גבי מקדיש שם פ"ו ה"ג ובפרה אדומה ושעיר המשתלח עיי"ש אות יט שאין שייך לאו זה דהמלת מום, דבתורת כהנים פרשה זו (פרשתא ז' פיס' ח') כי יקריב שלמים אין לי אלא שלמים וכו' מנין לרבות העולה וכו' נזירות ותמורות וכו', הרי דכל זה צריך ריבוי, ופרה אדומה ושעיר לא נתרבו שם

¹² ודוקא מום, אבל אם עשה קדשים מחוסר אבר מבפנים או טריפה או שאר דברים שפוסלים הקרבן בודאי אינו לוקה, כי כל מום כתיב, אבל אלו כולן לאו בכלל מומין הם כמבואר בר"מ שם פ"ב ה"א א"כ אין לוקין, רק אסור משום הפסד קדשים אבל אין לוקין (מנחת חינוך רפז אות א)

¹³ ועיין מנחת חינוך שם אות ז שהסתפק אם מטיל מום בקדשי גוים עובר משום לאו זה

¹⁴ מנחת חינוך מצוה רפז אות ח

¹⁵ דאין לך מום גדול מזה מה שחתך רוב הסימנים שהוא מום גלוי ואינו חוזר, אך בפנים הכשירו בכך כמו כל השחיטות של חולין, אבל אם שחט עוף קדשים בחוץ, אינו חייב משום מטיל מום דבעוף אינו נוהג לאו זה. וכן אם מלק בפנים באיזה פסול, אינו חייב משום מטיל מום דבעוף אינו נוהג דין זה. שם אות ט

¹⁶ שו"ע גנו"כ יו"ד שיג א, ערוך השולחן העתיד העתיד שם סי' נא סעי' ב – ד

¹⁷ בערוך השולחן העתיד שם הקשה אמאי לא הביא הרמב"ם דין זה ובתו"כ דרשינן ליה מ"כל מום" משמע שהוא איסור דאורייתא וכתב שאפשר שלדעת הרמב"ם אינו אלא אסמכתא, ועיין ערוך השולחן יורה דעה סימן שיג סעיף א שמשמע שנקט שהוא דאורייתא וז"ל "דכל מרבה אפילו גרמא שלא יגרום ע"י שום דבר שיתווה בו מום ולזה אני אומר דלכן כתיב לשון לא יהיה בו ולא כתיב לא תעשה בו מום דאי הוה כתיב לשון זה בהכרח גרמא שרי כמו שאמרו בשבת (ק"ב ב) לעניין מחיקת השם דכתיב לא תעשה כן לד' אלקיכם עשייה הוא דאסור הא גרמא שרי וכן במלאכת שבת דכתיב לא תעשה כל מלאכה עשייה הוא דאסור הא גרמא שרי ע"ש וכאן אפילו גרמא אסור לכן לא כתבה תורה לשון עשייה (ולא דרשו חז"ל מזה עצמו משום די"ל דלא משום כוונה זו ודריש מכל ודו"ק". ועיין מנ"ח שם אות י וי"א כתב נמי שלדעת הרמב"ם אינו אלא איסור דרבנן, אמנם ביראים סי' שמד (שפג בדפו"י) כתב "ר"מ סבר כל מום לא יהיה בו ורבנן סברי תמים יהיה לרצון פי' בראוי להקרבה הכתוב מדבר ורבנן כל מום לא יהיה בו מאי עבדי ליה מיבעי לגרמא ... ור"מ דדריש ליה למטיל מום בבעל מום לית ליה איסור גרמא וכו' אע"ג דק"ל בכתובות (נ"ז). הלכה כר"מ בניזירותיו הכא כרבנן קיי"ל" וא"כ משמע שלדין דקיי"ל כרבנן אית ביה איסור תורה ועיי"ש בתועפות ראם מאות ו עד סוף הסי' ועיין ברב"ז שם ה"ח ובערוך השולחן העתיד שם סעי' יא שאפילו אי נימא שיש בו איסור תורה מ"מ אינו לוקה וכמטיל מום אחר מום ומטיל מום בזמן הזה דלקמן (ועיין ברדב"ז שם שכתב סברא שלא יתחייב

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ביצה

אע"ג שאפשר שיפול וישבר ויהיה בו מום, כיון שאין כוונתו לכך, אבל אם כוונתו לכך אסור.

אסור לומר לעכו"ם להטיל מום בקדשים¹⁸.

ואינו לוקה אלא בזמן שבית המקדש קיים שהרי היה ראוי לקרבן ופסלו, אבל בזמן הזה אע"פ שעבר בלא תעשה אינו לוקה¹⁹. וי"א²⁰ שבזמן הזה אין איסורו אלא מדרבנן.

כיון שמי יאמר שיבוא הכלב ויאכלנה אמנם לפי"ז בגרמא שודאי יבוא ילקה אמנם משמע שם שהעיקר הוא שנתרבה רק לאיסור ולא למלקות)

¹⁸ שו"ע י"ד שם ומ"מ אינו בכלל גרמא כיון שהשליח בר דעת (מנחת חינוך שם אות י')

¹⁹ בפרק קמא דע"ז (דף י"ג ע"א) אהא דתניא אין מקדישין וכו' בזמן הזה ואם הקדיש בזמן הזה בהמה נועל בפניה והיא מתה מאליה וכו'. ולשו"ייה גיסטרא אמר רבא מפני שנראה כמטיל מום בקדשים נראה מום מעליא הוא ה"מ בזמן שבית המקדש קיים דחזי להקרבה השתא דלא חזי להקרבה לית לן בה ופירש"י "ה"מ – דהוי מטיל מום נמור ואסור משום כל מום לא יהיה בו בזמן בית המקדש – דקרינא ביה תמים יהיה לרצון להקריב אבל השתא נראה בעל מום הוא ולא אסור מדאורייתא" אבל דעת הרמב"ם אסור מדאורייתא אלא שאינו לוקה: (כס"מ שם) ולכאורה כן מוכח מתוד"ה ונשחטיה (שם ע"ב) שבקדשי מזבח הוי דאורייתא שכתבו שאסור בזמן הזה להטיל בקדשי בדק הבית מום אטו קדשי מזבח וכן מוכח מהרמב"ן והרשב"א שם סוף ע"א ונראה שדעת הרמב"ם שכיון שלא בטלה קדושת המקדש וירושלים (עיי' ל"ת עז עה) וחייב על שחומי חוץ בזמן הזה א"כ ראוי בעצם להקרבה ולהכי חייב וכן משמע בתוס' הנ"ל שבתחילה כתבו שאין חייב בזמן הזה כיון שאין ראוי להקרבה כיון שאין חייב בזמן הזה על שחומי חוץ "מאחר שאינו ראוי לביאת פתח אהל מועד מידי דהוה אשלמים ששחטן בחוץ קודם פתיחת דלתות ההיכל דפטור" ואח"כ כתבו שהסוגיא איירי בקדשי בדק הבית משמע שקדשי מזבח אסור מדאורייתא בזמן הזה כיון שראויים להקרבה וכעין זה כתב במנחת חינוך שם אות י'

²⁰ תוס' בכורות לג: ד"ה בעל מום וכו' תוס' מנחות נו: ד"ה אלא וכו' הרא"ש ב"מ פרק הפועלים סוף סי' ו. ואפילו בספק בכור אסור דלא שייך הכא למימר ספיקא דרבנן ולקולא כיון דאפילו איסור דרבנן ליכא אלא משום דמחזי כמטיל מומים בקדשים וא"כ גם בספק בכור הואיל ולענין גיזה ועבודה אנו מחזיקים אותו לבכור מספיקא ולכן אפי' ע"י עובד כוכבים יש לאסור (הת"ס י"ד סי' שו) ע"ש עוד (בס"ס שי"ח) מזה. וע"ש עוד וגם (בסי' רל"ז) מ"ש בענין אם יש במציאות להקריב בזה"ז עכ"פ קרבנות צבור)

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ביצה

אסור מדרבנן בזמן הזה²¹ להטיל מום בקדשי בדק הבית תמימים²², גזירה אטו קדשי מזבח²³, אמנם מותר לשחוט קדשי בדק הבית ואין בהם משום מטיל מום²⁴.

קדשים שנפדו אסור להטיל בהם מום מדרבנן²⁵.

מותר²⁶ להטיל מום בבכור במעי אמו קודם שיוצא לאור העולם²⁷, ואין בו משום מטיל מום בקדשים, כיון שמפקיעו מקדושת בכור למזבח. אבל שאר קדשים אסורים מדרבנן²⁸.

ה. בהמה שמתה לא יזינה ממקומה

ביום טוב²⁹, כיון שהחמירו בו חכמינו ז"ל בדיני מוקצה, אסור למלטל בהמה שנתנבלה בו ביום למחמירים באיסור מוקצה ביום טוב לעיל דף ב: אפילו אם היתה חולה ערב יום טוב, ולמקילים אם לא היתה חולה³⁰, וי"א³¹ שגם בחולה יש להחמיר הרי זה כנולד, אלא אם כן היתה מסוכנת למות כבר עם כניסת החג שלכו"ע מותרת³².

²¹ תוס' זבחים נט.א ד"ה עד וע"ז יג: ד"ה ונשחטיה וכן דעת הרמב"ן והרשב"א והריטב"א ע"ז יג בסוף עמוד א ועיין במאירי שם שכתב "אין מקדישין וכו' שסתמן של אלו לבדק הבית ואין שם בית ויבא לידי מכשול בהמה תעקר וכו' ועקור זה שאמרו לא עקור פרסות כשאר עקורין משום בזיון קדשים, אלא שנועל דלת בפניה והיא מתה מאליה ומ"מ לא משום צער בעלי חיים נאסר שהרי התירו בפירוש באמרו ואת סוסייהם תעקר: ועיין מנחת חינוך שם אות כא שבזמן הבית אסור מדאורייתא משום פסידת קדשים

²² אבל בבעלי מומים מותר ואין בו גזירה משום מטיל מום אחר מום בקדשי מזבח (רמב"ן ורשב"א ע"ז שם) ²³ ועיין משנה למלך שם אות ז וז"ל "דין זה (דמטיל מום) אינו אלא בקדשי מזבח אך בקדשי בדק הבית פשיטא דליכא איסור" (ולכאורה קצת צ"ע דהא ברמב"ם ערכין פ"ה ה"ה כתב "אין מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין בזמן הזה שאין שם מקדש בחטאינו כדי לחזק את בדקו, ואם הקדיש או העריך או החריס אם היתה בהמה נועל דלת בפניה עד שתמות מאליה, ואם היו פירות או כסות או כלים מניחין אותן עד שירקבו, וכו'. משמע דאירי נמי בקדשי בדק הבית דבחדא מחתא מחתינהו עם פירות וכלים וא"כ אמאי לא כתב שמטיל בהם מום אלא ע"כ דס"ל שאסור להטיל בקדשי בדק הבית או משום בזיון קדשים או משום גזירה אטו קדשי מזבח) "אך ראיתי להתוס' פ"ק דע"ז דף י"ג ד"ה ונשחטה שכתבו מדרבנן אסור להטיל מום בקדשי ב"ה אטו קדשי מזבח דומיא דגיוזה ועבודה וכ"כ בפרק קדשי קדשים דף נ"ט יע"ש ולפי דברי התוספות הללו אני מסתפק אם גם בשוחט קדשי בדק הבית גזרו עליו משום בעל מום אטו קדשי מזבח או לא ונראה דהיכא דאיתמר איתמר והחילוק הוא פשוט: (וקצת צ"ע דבגמ' ע"ז שם להדיא איתא ונשחטיה משחט ות"י אתי בהו לידי תקלה ופירש"י לאכלה משמשע שבעצם השחיטה ליכא איסור כלל ומאי מספקא ליה)

²⁴ מל"מ שם ה"ז

²⁵ מנחת חינוך שם אות יב

²⁶ רמב"ם בכורות פ"ב הי"ד שו"ע שם סעי' ו ובזמן הבית אסור משום הפסד קדשים (ט"ז שם ס"ק ט)

²⁷ דהיינו קודם שיצא רובו או כל ראשו (ש"ך שם ס"ק ה ובאה"ט שם ס"ק ז)

²⁸ מנח"ח שם אות כא

²⁹ ששו"ע ונו"כ תקיח סעי' ו במ"ב ס"ק לג ובביה"ל ד"ה אף על פי, סי' תצז במ"ב סוס"ק נא

³⁰ ודעת המג"א שלמקילים אפילו בריאה שמתה מותרת, אך הא"ר וביאור הגר"א שכד ז לא בריא ליה ועיי"ש

במ"ב יז

³¹ עיין בה"ל ד"ה אע"פ

³² שדעתו עליה להאכילה לכלבים כיון שהיא קרובה למיתה. מ"ב שם לא

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ביצה

ו. ועל החלה שנשמאת ונכנס לבית המדרש ושאל ואמרו לו

לא יזיז ממקומם

לעיל דף ט. התבאר שהמפריש חלה הרי זה לא ישרפנה ביום טוב³³, אף על פי שיש מצות עשה בשריפתה, לפי שיו"ט הוא עשה ולא תעשה ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה, וגם לטלטלה אסור שהרי אינה ראויה לכלום. אבל מיד כשקרא לה שם חלה ועדיין היא בידו קודם שהניחה רשאי לטלטלה לכל מקום שירצה ומניחה שם עד מוצאי יום טוב ואז ישרפנה.

ז. אין פוסקין דמים לכתחלה על הבהמה ביום טוב

דברים רבים אסרו ביום טוב³⁴ משום גזרת מקה וממכר, ובתוכם אסרו חז"ל להזכיר סכום כסף בתהליך חליפין או קניה.

ביצר חבורה שרוצין ליקח בהמה שלימה מהטבח אין פוסקין לו דמים עליה, ואפילו אם קונים בהקפה³⁵, אלא הטבח מביא שתי בהמות שוות ואומר להם ראו שזו כזו והן לוקחין אחת מהן ושוחטים ומחלקים ביניהם בלא הטלת גורל, ולאחר יום טוב יודעים כמה דמי השניה, וכל אחד ואחד נותן דמי חלקו. ולא יאמרו הלוקחין לטבח מה שאתה נוטל למחר בעד זו, אנו ניתן לך בעד זו שנשחוט היום מפני שזהו סכום מקה שאסור להזכיר ביום טוב.

ולא יאמר אדם ללוקחין עמו הריני שותף עמכם בסלע דהיינו שאטול עמכם חלק בשר ששוחט סלע, מפני שאסור להזכיר סכום דמים ביום טוב, אלא אומר להם הריני שותף עמכם לשליש הבשר או לרביע, דאז אינו ניכר ונראה כמקה וממכר אלא כשותפות.

³³ שו"ע ונו"כ תקו יז, במה דברים אמורים בחלת ארץ ישראל שהיא אסורה לטמאים, וכן בחלת חוץ לארץ במקומות שאין נוהגים להאכילה לכהן טהור מקרי דהיינו כהן קטן פחות מט' שנים או כהן גדול שטבל לקריו או אפילו במקום שנוהגין להאכילה אלא שאין שם כהן טהור מקרי אבל אם יש שם כהן טהור מקרי מותר לאפותה ומותר לו להוליכה לו לביתו אפילו אם הפרישה מערב יום טוב והיה אפשר להוליכה לו קודם יום טוב. מ"ב שם לא

³⁴ שו"ע ונו"כ תק א

³⁵ מ"ב שם א

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ביצה

וכן אין לוקחין בשר מהטבח בפיסוק דמים שיאמר לו תן לי בסלע או בשתיים, וכן לא יאמר לו הריני שותף עמך בסלע כדי שיהא נראה כשותפות ולא כמקח וממכר, דמכל מקום כיון שמזכיר לו סכום דמים ניכר שהוא מקח וממכר, אלא הטבח מחלק להם שלישיות או רביעיות או כפי דרך החלקים שדרך לחלק בעיר בלא הזכרת סכום דמים, ומביא שתי בהמות שוות ואומר להם ראו שזו כזו, ולמחר שמיין הנשארת וכפי ששזה כך יפרעו לו.

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>